USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobce: N. V. Ch.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, Příkop 8, Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 11. 2006, č. j. 59 Az 35/2006 - 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2006, č. j. OAM - 176/LE - VL02 - VL02 - 2006, kterým byla podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“) zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná. O nákladech řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Jako důvody kasační stížnosti uvádí stěžovatel porušení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu a § 12, § 14 a § 16 zákona o azylu. Krajský soud dále dle jeho názoru řízení silně formalizoval, přičemž se ani nezabýval skutečností, zda správní řízení nebylo vedeno pouze tím směrem, aby mohla být žádost stěžovatele zamítnuta. Stěžovatel přitom nedisponuje dostatečnými prostředky, aby mohl prokázat splnění důvodů uvedených v ustanovení § 12 či § 14 zákona o azylu. Správní orgán vyhledával jen ty důkazy, které vedou k zamítnutí žádosti o azyl. Dále se měl správní orgán, a následně i krajský soud zabývat především možností udělení azylu z humanitárních důvodů, což neučinil. Závěr soudu, že zjevně nedůvodná žádost vylučuje udělení humanitárního azylu, je dle stěžovatele nesprávný. Tento způsob výkladu poškozuje účastníky řízení a je v přímém rozporu s § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu. Není zřejmé, jak by osoba splňující jinak podmínky dle § 14 zákona o azylu (zde těžce nemocný člověk, který opouští nedemokratickou rozvojovou zemi, aby si zajistil kvalitní zdravotní péči) mohla vůbec být dle tohoto ustanovení posuzována, když nesplňuje podmínku dle § 12 zákona o azylu.

Tento způsob výkladu by vylučoval přístup k institutu humanitárního azylu pro osoby, které jinak jeho podmínky splňují. Současně stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku. Pro úplnost je třeba dodat, že stěžovatel opustil zemi původu v roce 1988 na základě mezistátní dohody mezi tehdejším ČSSR a Vietnamem a od té doby zde žije a pracuje v komunitě krajanů. Vlastním důvodem k žádosti o azyl jsou existenční potíže stěžovatele spojené s případným návratem do vlasti. V daném případě byla žádost stěžovatele zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť stěžovatel vůbec neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:
a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že stěžovatel v prvé řadě namítá porušení řady vyjmenovaných zákonných ustanovení zejména procesního charakteru. K těmto námitkám je však třeba uvést, že jsou zcela obecné a nekonkrétní a chybí zde nezbytná náležitost: osvětlení

důvodů kasační stížnosti v tomto bodě žaloby s vazbou na skutkový stav a konkrétní části spisového materiálu a specifikování nezákonnosti, které se měly orgány konkrétně dopustit. Taková neurčitá tvrzení nelze věcně projednat. V této souvislosti je nutno poukázat na rozsudek sp. zn. 2 Azs 92/2005, který dostatečně osvětlil problematiku nekonkrétních žalobních tvrzení. Nad rámec uvedeného je třeba poznamenat, že jsou citována ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., který byl v řízení již neúčinný.

Soud se dle stěžovatele dále nezabýval skutečností, zda správní řízení nebylo vedeno pouze tím směrem, aby mohla být žádost stěžovatele zamítnuta. Citovaná část kasační argumentace dále nebyla stěžovatelem uplatněna v řízení o žalobě. Takové námitky jsou pak nepřijatelné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. a nemohou být věcně projednány. Stěžovatel ostatně ani neuvádí, v čem měla vlastně údajná negativní selekce důkazů spočívat (tedy které z tvrzení a důkazy měly být v neprospěch žalobce pominuty) - jedná se tedy současně opět o nedostatečně konkretizované námitky.

Za těchto okolností se kasační námitky redukují na zpochybnění posouzení právních otázek soudem, které z kasační stížnosti jediné vyplývá. Stěžovatel se domnívá, že jím uvedené ekonomické důvody nevylučují, že by nebyly v jeho případě dány i důvody jiné. Stěžovatel přitom nedisponuje dostatečnými prostředky, aby mohl prokázat splnění důvodů uvedených v ustanovení § 12 či § 14 zákona o azylu. K tomu lze uvést následující: obdobnou situací, jako je tomu v posuzovaném případě, se Nejvyšší správní soud vnitřně jednotně a nerozporně zabýval v řadě svých předchozích rozsudků. Povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 22/2003 - 41 nebo obdobně č. j. 5 Azs 24/2003 - 42).

Za nesprávný považuje stěžovatel dále závěr soudu, že zjevně nedůvodná žádost vylučuje udělení humanitárního azylu. Nejvyšší správní soud již ve své předchozí ustálené judikatuře dospěl k ustálenému závěru, že v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 zákona o azylu není vůbec zkoumána možnost udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Pro příklad lze uvést rozsudek č. j. 3 Azs 414/2004 - 45 nebo rozsudek č. j. 3 Azs 208/2005 - 50. Správní orgán totiž v rozhodnutí vycházel z ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel ani neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Uvedená kvalifikace ve svých důsledcích znamená, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu. Jestliže se správní orgán nezabýval meritorně posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemusel zabývat ani splněním podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu, tj. podmínkami udělení azylu z humanitárních důvodů. Neprováděl-li tedy správní orgán dokazování o přítomnosti důvodů azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť vycházel z toho, že stěžovatel vůbec netvrdí své pronásledování, pak je i jakýkoliv výrok ve vztahu k ustanovení § 14 zákona o azylu výrokem nadbytečným. Podle tohoto ustanovení lze totiž v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů, avšak jenom za situace, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona

o azylu. Jak již bylo výše uvedeno, v posuzované věci bylo provedeno tzv. zkrácené řízení, a to z důvodu zjevně nedůvodné žádosti, aniž by v tomto řízení důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu byly zjišťovány. Jestliže důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebyly zjišťovány (nemohly být tudíž ani zjištěny), nepřichází v úvahu udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji. O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Není o něm třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu